

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ АГРОЛАНДШАФТІВ

спеціальність		обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма		факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

БУЗІНА ІРИНА МИКОЛАЇВНА

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва спеціальність 193 Землевпорядкування та кадастр.
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», спеціальність 103 «Науки про Землю»
Науковий ступень – кандидат сільськогосподарських наук, 03.00.16 – екологія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 15 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 25 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380662279401	електронна пошта	nezabudka120187@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	оволодіння методиками організації використання земель на принципах ландшафтної екології, оптимізації просторового взаєморозміщення об'єктів інтенсивного сільськогосподарського виробництва в агроландшафтах з природоохоронними заходами, що зменшують негативний вплив виробничих процесів на екологічний стан довкілля.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>Здатність застосовувати знання екологічних закономірностей функціонування природних систем для оптимізації структури та використання агроландшафтів.</p> <p>Здатність до аналізу й оцінювання впливу сільськогосподарської діяльності на стан компонентів довкілля та екологічну стійкість територій.</p> <p>Здатність визначати чинники деградації агроландшафтів (ерозія, дефляція, хімічне забруднення, порушення гідрологічного режиму) та оцінювати їх екологічні наслідки.</p> <p>Здатність розробляти системи екологізації агровиробництва з урахуванням принципів збереження біорізноманіття, підвищення родючості ґрунтів і мінімізації техногенного навантаження.</p> <p>Здатність оцінювати ефективність заходів екологізації за показниками продуктивності, стабільності та екологічної безпеки агроecosystem.</p>	Програмні результати навчання	<p>Знати теоретичні засади формування та функціонування агроландшафтів і принципи їх екологічної оптимізації.</p> <p>Аналізувати структуру агроландшафтів та визначати рівень їх екологічної стійкості й антропогенного навантаження.</p> <p>Обґрунтовувати вибір агроecological заходів щодо зниження деградаційних процесів і відновлення природного потенціалу територій.</p> <p>Розробляти комплексні програми екологізації агроландшафтів із урахуванням вимог екологічної безпеки та сталого розвитку сільських територій.</p> <p>Оцінювати екологічні та соціально-економічні результати впровадження заходів екологізації агровиробництва.</p> <p>Формулювати практичні рекомендації щодо раціонального використання земельних ресурсів та підвищення екологічної ефективності агроландшафтів.</p>
-------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ЛАНДШАФТІВ

Лекція 1.	Сучасні агроландшафти, їх продуктивність та екологічний стан.	Практичне заняття 1	Характер формування сучасних ландшафтів. Продуктивність та економічний стан ландшафтів як природно-господарських систем.	Самостійна робота	Сучасні ландшафти, їх продуктивність та екологічний стан. Структурні елементи природних ландшафтів і їх вплив на формування природно-виробничих систем. Комплекс протиерозійних заходів і його здійснення.
Лекція 2.	Шляхи вдосконалення просторової структури сучасних агроландшафтів.	Практичне заняття 2	Природні ландшафти як геосистеми екологічно збалансованого розвитку.		
		Практичне заняття 3	Природа і механізми розвитку процесів водної і вітрової ерозії.		

МОДУЛЬ 2. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ПРИРОДНИХ ЛАНДШАФТІВ І ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ

Лекція 3.	Ландшафтно-територіальні структури основа формування природно-господарських систем.	Практичне заняття 4	Організаційно-господарські заходи. Агротехнічні заходи захисного землеробства.	Самостійна робота	Еколого-економічна ефективність здійснення проектів організації території. Методика і практика розробки передпроектної і проектної документації з організації збалансованого землекористування. Концептуальні засади еколого-економічного регулювання антропогенного навантаження на меліоровані ландшафти. Застосування екологічних та економічних механізмів забезпечення раціонального землекористування. Формування природного каркаса агроландшафту.
Лекція 4.	Біоцентрична мереживна ландшафтна структура як екологічний каркас агроландшафтів.	Практичне заняття 5	Ґрунтозахисне облаштування ділянок земель (полів сівозмін) інтенсивного господарського використання в ландшафті.		
Лекція 5.	Комплекс протиерозійних заходів і його здійснення. Еколого-економічна ефективність здійснення проектів агроландшафтної організації території.	Практичне заняття 6-7	Лісомеліоративні насадження. Гідротехнічні заходи із захисту ґрунтів від ерозії.		
Лекція 6.	Методика і практика розробки передпроектної і проектної документації з організації збалансованого землекористування.	Практичне заняття 8	Екологічні аспекти зміни структури агроландшафтів на засадах екологічної безпечності.		
		Практичне заняття 9	Визначення еколого-економічної ефективності агроландшафтної організації території.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Барвінський А.В., Тихенко Р.В. Ландшафтознавство та екологія у землеустрої: підручник. К.: МВЦ «Медінформ», 2013. 548 с.
2. Другак В.М., Гунько Л.А. Еколого-ландшафтне впорядкування землекористування сільськогосподарських підприємств в умовах нових земельних відносин К.: ДП «Компринт», 2013. 185 с.
3. Протиерозійна організація території: навчальний посібник / В.І. Обласов, Н.Г. Балик. К: Аграрна освіта, 2009. 215 с.
4. ретяк А.М., Третяк В.М., Гунько Л.А. Землевпорядне проектування: Організація землекористування структурних елементів екомережі України на місцевому рівні. / за ред. А.М. Третяка. Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2016. 184 с.

Методичне забезпечення

1. Ландшафтознавство та екологія у землеустрої: підруч. К.: Медінформ, 2013. 546 с.
2. Методичні рекомендації оцінки екологічної стабільності агроландшафтів та сільськогосподарського землекористування. К.: Ін-т землеустрою УААН, 2001. 15 с.
3. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Системи захисту ультурно-освітній, видавничо-поліграфічний центр «Златояр», 2004. 435 с.
4. Кривов В.М. Екологічно безпечне землекористування Лісостепу України. Проблема охорони ґрунтів. К.: Урожай, 2006. 304 с.
5. Ландшафтознавство та екологія у землеустрої: підруч. К.: Медінформ, 2013. 546 с.
6. Мисик Г.А., Куліковський Б.Б. Основи меліорації і ландшафтознавства. Розділ 7. / Б.Б.Куліковський,Г.А.Мисик. К.,” Інокс”, 2005.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.